

Вже минулись ті сніги...

Вже минулись ті сніги,
Квітів люті вороги;
Щезли — водами розлились.
Луг і ниви вже збудились.

Землю квіття укриває,
Мов на свято одягає;
Листя шепче пісню в гаю,
А пташки їм помагають.

Потічок у даль женеться,
Сонце промінням сміється,
Сонце сьє, сонце грає —
Рибка з радости гуляє.

Скрізь ясніє, зеленіє.
Рідне поле багатіє —
В квіти, в барви і в зелень,
В звук дитячих тих пісень.

Степан Король.

Рідна мова то наш скарб

Коли ви були в лісі, то бачили там різні дерева: сосни, буки, берези, дуби і т. д. Кожне дерево є деревом, але має свій інший вигляд, різні листки, різні цвіти. А всі разом так гарно виглядають, який таємний та милий їх шум...

Ви багато також бачили пташків, радувалися їх красою і співом, але кожда пташка має інший голос... А чи не гарно виглядає луг - сіножать, покритий різнобарвними квітками?!

Ось таксамо є і з людьми. Багато їх на світі, всі ті люди мають безсмертну душу, сотворену на Божу подобу, мають розум, вільну волю і всі вони мають тіло. Залежно від того, в яким вони краю живуть, їх вигляд, барва їх шкіри є різні, а таксамо різні їх мови, що ними вони говорять. Хоч люди всі такі самі щодо свого ества, то вони є різні щодо мови, обичаїв, вигляду, вдачі й т. д.

Так хотів сам Господь Бог. Він хотів також, щоб кожний нарід говорив своєю рідною мовою і тому в так на сві-

ті, що Француз говорить по французьки, Німець по німецьки, Поляк по польськи, а Українець по українськи.

Рідна мова для кожного народу це найбільший народний скарб, це віковий добуток його культурного надбання. В рідній мові відбилася вся минувшина даного народу, ціла його культура ума. Наша українська мова не нинішня, а дуже давна. Її минувшина славна. Тою нашою мовою говорили колись наші святі Угодники: Антоній, Теодозій, Борис і Гліб. Нашою мовою говорили колись на дворах князів, королів і гетьманів. Між усім словянським письменством найдавніший наш „Несторів Літопис“, наші закони „Руська Правда“, найславніша наша поема „Слово о полку Ігореві“. Наша мова й сьогодні належить до найкращих мов світа. Тому неколи не стидаймося своєї рідної мови, всюди нею говорім і пишім. А передівсім стараймося добре її навчитися з добрих українських книжок і часописів.

Як виросла в полі сорочка

Бачила мала Гануся, як батько повною жменею розкидав по полі дрібні, блискучі зеренця і спитала: Нашо, тату, розкидаєте зернятка? — Сію лен, щоб виросла тобі й Івасеві сорочка — відповів батько.

Задумалася Гануся, бо ніколи не бачила, щоб сорочка росла в полі. За два тижні поле покритися зеленою травкою і Гануся подумала:

— Коби то мені таку зелену сорочечку.

А дівчата, що приходили полоти лен, також нерозуміли Ганусі:—Гарна буде для тебе сорочка.

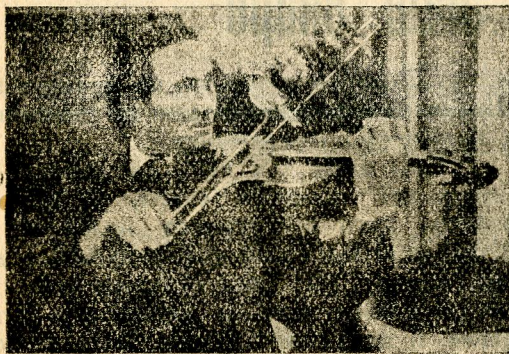
Потім поле покритися блідосиніми дрібненькими квіточками і Гануся думала, невже то така буде її сорочка. Та прийшов час і сині квіточки опали, а там прийшли дівчата, повіривали лен з ко-

рінням, повязали в горстки та поставили на сонце сушити. Коли лен висох, оббили йому бурі головки, а потім ще мочили, сушили, терли на терлицях на прядиво. А коли прийшли довгі зимові вечори, тоді поробили куделі і довго прями нитки-пряжу.

— Тож нитки — думала Гануся. — А де моя сорочка?

Під весну в хаті поставили ткацький варстат. Забігав човник у руках батька і тут уже сама Гануся побачила, як на деревляний валець навивається сіре полотно. Вода і ясне весняне сонічко вибілили це полотно, що стало біленьке немов сніг. І коли з того полотна пошили дітям гарні вишивані сорочки, аж тепер Гануся зрозуміла, як то її сорочка виросла на батьківським полі.

Помагають грати

На вулицях міста Парижа пописується грою на скрипці якийсь музикант, який є zarazом великим любителем птахів. Птички, видно відчувають любов того скрипака до себе з тонів скрипки, і гурмом злітаються довкола нього, а деякі, сміливіші, сідають йому на скрипку, а то й навіть на смичок і веселим щебетом „помагають” грі свого приятеля.

Забава в Мручка - Невидючка

Діти стають в колесо, а посередині того кола стає один з завязаними очима. Другий товариш стає коло нього і є його провідником. Відтак усі ходять довкола „Мручка” й провідника і разом декламують:

„Серед кола Невидючко,
Серед кола бідний Мручко,
Він не бачить, тож його
Не боїться з нас ніхто!
Ой, ти, Мручку, уважай,
Чий то голос, пізнавай, —

Як пізнаєш, вийдеш з кола,
А тепер ходи довкола!”

Тепер всі мовкнуть. Провідник водить „Мручка” довкола і стає перед кожним та питає:

— Хто ти? — той не відповідає виразно, тільки мурчить: „гм! гм!...” „Мручко” мусить відгадати, хто це є. Коли вгадає, то стає на місце того, що зрадився завиязним голосом, а той іде на місце „Мручка” і забава продовжується. Колиж не вгадає, то провідник веде його далше, до іншого, і так водить, аж доки не вгадає.

Кіт, що грає на фортеп'яні

Одна пані в Англії має гарного кота, що любить дуже музику. Він сідає на стільчику перед п'яніно і лабкою ударяє в клявіші таї слухає музичних зву-

ків, що повстають наслідком цих його ударів. Звідки взялася в того котика охота до гри? Цей кіт, як був ще маленьким котенятком, бавився раз на верху п'яніна й упав якось на клявіатуру. Своїм упадком счинив відзов кількох тонів у п'яніні. Це його перелякало й він скоро втік. Відтак ще кілька разів це повторилося з ним. Коли котик побачив, що нічого злого йому не сталося, почав сам вилазити на стілець і вдаряти лапою в клявіші. Видко що це його бавить.

ПРАКТИЧНА ЗАБАВА

Мати входить до кімнати, де бавляться діти й питає:

— Що ви робите, діти?

— Бавимось в „менажерію” — відповідає малий Івась. — Я є слоном, Нуся жирафою, а Данко крокодилом. А може мамця також хочуть бавитися з нами?

— А чим-же я буду? — питає цікаво мати.

Мамця будуть такою „доброю панною”, що приходить до менажерії й приносить для звірят різні добрі речі, як: тісточка, яблука, а найбільше — чокотлядки...

ЯК ВЕЛИКИЙ Є ВСЕСВІТ

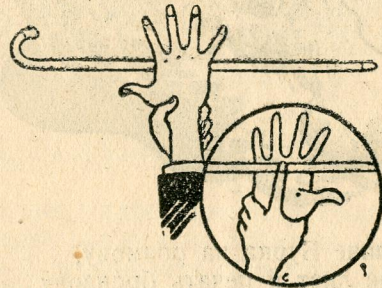
Наша земна куля в порівнанні до інших астрономічних тіл (планет, зірок, сонця) ще дуже маленька. Таке наприклад одно наше сонце моглоб змістити (коли булоб порожнє) 1,300.000 наших земель. А напр. зізда, що її учений астроном Айлер назвав Скорпіон, є 88.000 разів більша від нашого сонця. Скільки таких зізд у нашому „молочному шляху” нараховують учені 4.000 мільярдів. А таких „молочних шляхів” при помочі нових далековидів сфотографували астрономи 1,045.000. І кождий з них має в собі мільярди зірок, газових мряковин та сузір'я. Як великий і всемогучий є Бог, що те все сотворив!

НАРОДИ, ЩО ЗАСЕЛЯЮТЬ ЗЕМЛЮ

Цілу земну кулю замешкує тепер 2.000,000,000 (2 мільярди) людей. Щодо краски шкіри, то все людство ділимо на 5 головних рас: біла (кавказька) раса має кругло 920 мільйонів душ; жовта (монгольська) 615 мільйонів; чорна (муринська) 116 мільйонів; бура (малайська) 40 мільйонів і неозначеної раси є 79 мільйонів душ. На прим. червоношкірі Індіани в Америці яких є до 8 мільйонів душ. Всі люди на землі без огляду на расу це наші браття.

МАГІЧНА ШТУКА

Держати паличку в воздуху, не придержуючи її рукою.

Кожне з вас може її „втяти”. Лиш добре пригляньтесь тому образочкові, а певне кожне зробить таку штуку.

Тільки не оберніть руки до глядачів так, як на рисунку в долі, бо тоді моглиб усі сказати, що це ніяка „магічна штука”.

Як кіт Мурлика женився

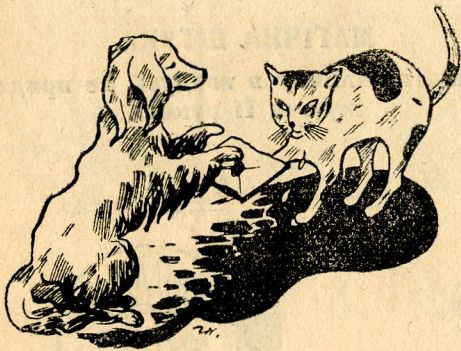
Раз в неділю у м'ясниці,
Як ковбас цілі полиці,
Повні стоси солонини...
Кіт захлистуєсь від слини —

Бо зачинена спіжарка,
А ключі тримає Дарка...
Гине котик наш зі злости.
Чейже в нас тепер не пости?

Але й помудріли мишки —
Вмить хапають хліба кришки
І давай втікати в нору —
Кіт безрадний, без гумору,

Лапкою підпер голівку,
Спустив хвостик на долівку
Й думку думає — гадає...
Кіт хитрун — вже спосіб знає...

Кличе Бурка на розмову,
Дає лист й печать бронзову,
Каже його мишкам нести
Й відповідь назад принести.

Миші післанця прийняли,
Лист важний мершій розтяли
І давай його читати:

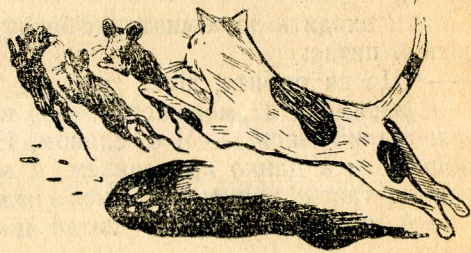
„Мишки любі й Мишенята!
Хоч між нами все незгоди
Тягнуться, як в давні годи...

Помиритисяж нам спільно,
Не вести життя свавільно,
Треба вже нам подружитися,
Хочу нині ожениться!

Хай найкраща мишка з роду
(Я вражливий є на вроду)
Мені буде за дружину!
В гості прошу всю родину!...”

— Мишки лист цей прочитали —
Рад у радили — думали...
Відписали лиш два слова:
„Молодиченька готова...”

За несповна щось годину
Миші лізуть на гостину,

Попереду молодиця —
Мишка красна, повнолиця —

А за нею в хороводі
Дружки вбрані в першій моді,
Старости, та ще й музики...
Інших гостей тьми великі.

В кота фрак та ще й лякери,
Просить гостей до вечері,
Молодицю запрошає...
Гостеньки у круг саджає...

В тім — о горе! кіт зірвався,
З всеї сили розігнався,
Вхопив молоду і дружбу —
Потім сваху і всю службу,

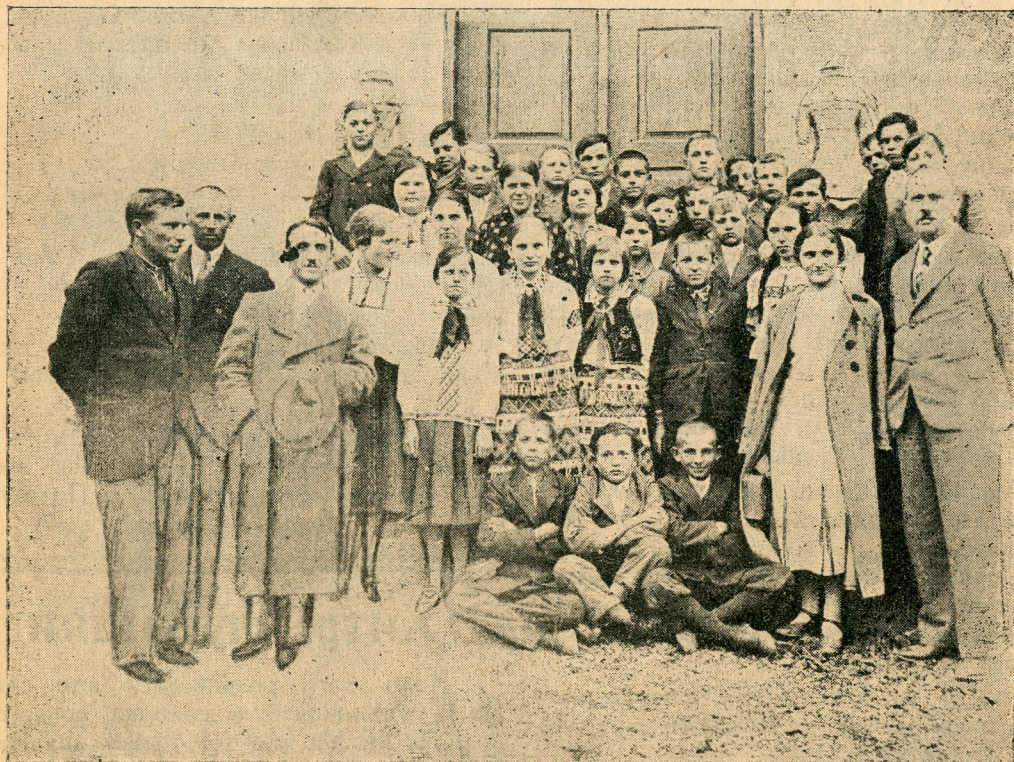
Дружку — не втікли й старости...
Залишилися з всіх кости...
Хто лиш жив, втікав, що змоги.
Кіт хитрун — підперши ноги —

Дивувався сам чимало,
Що мишок загриз не мало...

Іванна Трешневська.

Вчаться добре господарити

То хлопці й дівчата з трьох сіл: Підберезець, Миклашева й Водник львівського повіту. Вони вже скінчили сільську школу, але книжки не покинули, тільки далі вчать сільського господарства. Та вчать того господарства не тільки з книжок і часописів, але також своєю працею, практично. Кожне з них дістало від своїх родичів грядку землі, величиною до 100 квадратних метрів і господарить на ній

самостійно під доглядом інструкторів. Кожне старається зробити найліпше, бо в осени треба буде показати збір перед комісією.

Крім змагунів і змагунок бачимо на знімці старших. Зправа стоять пані інж. Дучимінська та п. др. Євген Храпливий, що проводить цілому Хліб. Вишколові Молоді в краю, а зліва п. Гр. Москва, гол. Кружка „Сіль. Госп.“ в Підберізцях, п. Лемішка опікун гурт, ХВМ та інж. Зелений.

Малі герої

В ірландським католицьким часописі описана подія, що сталася в Росії, в літі 1921 р. Недалеко Ленінграду (Петербурга) лежить село, в котрім була католицька церква. Підчас революції переживало те село всячину. Аж вкінці церкву замкнуно, а священика вигнано. В селі остало лише кілька католицьких родин. Але большевикам було мало того. Вони постановили перемінити церкву на касарню для війська. Наради над пляном заняття церкви підслухало кількоро католицьких дітей. Заболіли їх молоденькі серця. Предиць там у церкві, на престолі є Ісус, утаєний у Пресвятій Євхаристії. А ті червоні жовніри напевно Його будуть зневажати. Треба боронити Ісуса! Вони не знали, що католицький священик забрав Господа Ісуса з опущеної церкви. Були переконані, що Ісус є там присутний і постановили боронити Його.

Не довго нараджувалися. Все зроблять, що буде в їх силі, щоби тільки оборонити перед зневагою Ісуса, утаєного в Пресвятій Євхаристії. Церкву мали большевицькі війська зайняти зараз слідуєчого дня ранком. Діти навіть не клалися спати. В ночі дісталися через відхилене вікно до церкви, сіли на ступенях престола, молилися і чували...

Над раном прийшли большевики. Розрубали двері і вдерлися до церкви. Дуже здивувалися, побачивши дітей на ступенях престола. Острими словами приказали їм вийти з церкви. Але діти навіть не порушилися. Повторили приказ, одначе знову без наслідку.

— Що то значить! — крикнув провідник п'яної ватаги. — Виходіть зараз, бо скажу стріляти!

Не помогли грозьби. Діти не послушали. Притулилися тільки до себе і до престола та чекали. Проти тих малих дітей наставили жовніри кріси. — Діти не порушилися. Стояли мужно, неустрашимо. Далися чути стріли і впало двоє дітей. — Знову казали вийти їм з церкви...

Тоді один хлопчик, пригортаючи до себе свою маленьку сестричку, сказав в імени всіх інших дітей:

— Хочби ви всіх нас постріляли, ми не дамо Ісуса! Нашими тілами загородимо вам вступ до престола. Хіба по наших тілах підете.

Останні його слова заглушив гук вистрілу. З усміхом на устах, з радістю в невинних очах, упав молодий герой у стіп свого Господа.

З усміхом на устах гинула кожда дитина.

Всіх розстріляно.

Поранені, окровавлені тіла їх винесли большевики з церкви.

Малий герой ще дихав. Отворив очі і шепотом відіззався до матери, що тулила його до грудей своїх:

— Мамцю.....

— Що дитино?

— Ми оборонили Ісуса..... — прошептав. — Вони не відважилися Його зневажити....

І слабим, тихим голосом, оповідав ще, що видів Ісуса, котрий стояв посеред них, дітей, і благословив їх.

По якимсь часі, усміхаючися любо, прошептав ще: „Ми оборонили Ісуса“ — й умер.

То були його останні слова.

Молоді герої, що життя своє віддали в обороні Ісуса утаєного в Пресвятій Євхаристії. Молоді — великі герої!

Хитрі мурашки

Коло хати розвивалася вже слива. На її пуплянках була солодка роса, така солодка як мід. До тої сливи знадилися мурашки.

Садівник не хотів пустити мурашок на сливу. Взяв вапно тай оббілів сливу довкола пня. Але мурашки сказали собі: Знайдемо раду. Зробимо хідник.

І зібралася велика громада мурашок. Стали вони пісок носити і ліпити його на вапно. Скоро наносили стільки піску, що був хідник на сливу. Потім лізли в гору і лизали весело аж гей.

Оглядають невиданого звіра

Цей звір на образку то звичайна домашня свиня. Її знає кожна сільська дитина. Але діти, що їх бачимо на тім образку, ще ніколи в життю не бачили того сотворіння. Є це міські діти зі Львова, з одної української Захоронки. Недавно вони вибралися прогулькою до села Брюхович під Львовом, де побачили різні цікаві новості, а між ними й отсю безрогу. Тому не дивуйтеся, що так цікаво оглядають свиню.

Хто за пухом на гніздо далеко не літає?

Птахи часто вистеляють свої гнізда пухом. Пташеняттам тепліше і м'якше в такому гнізді. Та не багато знайдеш пуху в лісі, або на болоті. Тому в гніздах пуху мало. Але є така північна птиця, що звється гаґа, подібна до нашої гуски, та більша від неї. Вона по пух нікуди не літає. А пуху в неї в гнізді цілі гори. Цей пух гаґа висукує з себе на животі. А не стане свого пуху — вона і в самця його надре. Це самцеві не подобається і він тоді не хоче пильнувати гнізда. Га-

гачий пух збирають. Це найтепліший, найлекший та найдорожчий пух.

На сіножаті

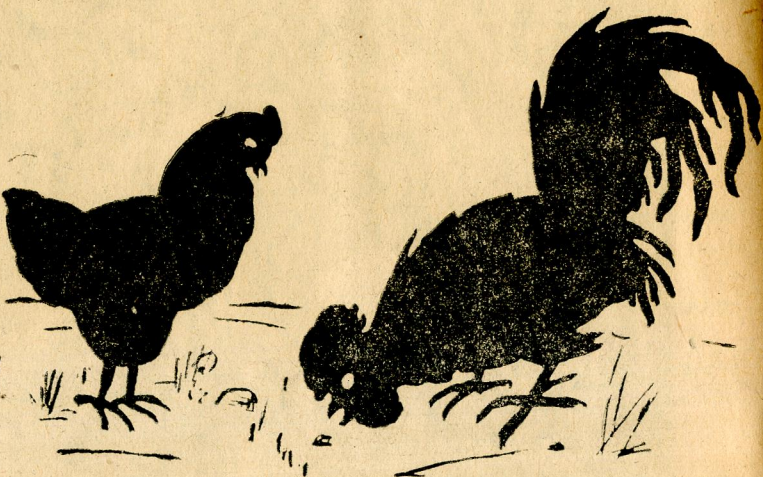
Ранком ще трава зелена,
до сніданку — покошена.
До сніданку покошена,
до полудня — обсушена,
до полудня обсушена,
а на вечір — стіжок сіна.
Бо вітерець продуває,
гарно сонце пригріває.

Курочка та когутик

Була собі курочка та дзьобала зернятка. Устелила гніздечко тай знесла там яєчко. І кричала: Куд-кудак, куд-кудак! Подивися, півнику, що за знак!

А когутик відповів: Куку-ріку! Пішовби я подивитися, та не маю часу!

Пішла курочка дивитися, що когутик робить. Аж тут прийшла бабусенька, взяла яєчко. Вернулася курочка назад і з страху кричала: Вкрав, вкрав, вкрав! Тай голубчика питається, де ділося її яєчко.

А голубчик каже: Бур-куку! У баби в горшку. Бур-куку! У баби в горшку.

ЗАГАДКИ

1. Що то за гість, що себе їсть?
2. Іде пані з гір, несе на собі сто шкір.
3. Біленьке поле, чорне насіння, хто його посіє, той розуміє.
4. Без обручів, без дна, повна бочка вина.
5. Що пече без огня.
6. Біле як сніг, надуте як міх, лопатами ходить, а рогом їсть.
7. Невеличка церковця, в ній народу без кінця.
8. Висить гість та цілу ніч їсть.

Подяка

Тим, що в поле йдуть орати,
Що плуги й серпи кують,
Що будують теплі хати,
Пишуть книги нам читати,
З шкіл науку подають —
Будуть вдяки їм великі
Від людей по вічні віки.

Б. Грінченко.

РОЗГАДКИ НАШИХ ЗАГАДОК

- 1) Свічка. 2) Цибуля. 3) Письмо. 4) Яйце.
5) Крива. 6) Гуска. 7) Маківка. 8) Лямпа.

Як люди навчилися літати

Ви не раз бачили в повітрі літаки, або великі бальони, що ними високо й далеко літають люди. Та не скоро й не легко навчилися люди тої штуки, хоч із давен-давна думали про те, а навіть у піснях співали, мовляв, „полетівби я пташкою, та крилець не маю“. З дуже давних часів переховалася навіть історія про якогось грецького хлопця Ікара, що зробив собі крила й полетів над море, але впав та втопився. Ой, чимало було ще потім таких „Ікарів“, які пробували літати й пожили смерті. Та вже таку силу дав Бог людському розумові, що він невпинно працює, та й людській волі, що найбільші труднощі вміє побороти. Почали різні люди пробувати й різні машини видумувати, щоб заступили людям крила. Почали інші ті машини уліпшувати, випробову-

вати і знову уліпшувати. І добилися свого. Літають собі тепер в повітрі. Ще й як літають! Наберуть у ті повітряні кораблі й людей і вантажу всякого і листів тай летять собі навіть за море. Коби тільки на зло не живили люди того славного винаходу! А то буває й таке.

Про те все, як розвивалося летунство від найдавніших часів аж до наших днів, можна більше вчитати в книжечці Едварда Жарського п. н. Від Ікара до Ліндберга. Є це оповідання про те, як люди навчилися літати в воздуху. Дуже докладно, ясно і зрозуміло все там описано, ще й додано багато гарних рисунків та образків. Книжка ця має 68 стор. друку, а можна її дістати в Видавництві „Світ Дитини“ у Львові, вул. Зімовича 3., або в книгарнях.

Будучі наші Місіонарі

Із далекої, горячої Бразилії, де живе також чимало нашого народу, прислали нам Отці Василіяни отсю знимку. На ній бачимо гурт наших українських хлопців, що вчать в монастирській школі, в т. зв. Ювенаті (гімназія) ОО. Василіян, у місті Прудентополіс у Бразилії. Та школа святкувала дня 4 червня ц. р. перші роковини свого заснування торжественною Службою Божою. На Службі Божій співали вихованки Ювенату. Після того відбули вихованки разом зі своїми настоятелями дуже приємну прогульку в околиці міста. Всіх питомців є 28. Із них 12 у-

чать в І-й гімназійній класі мов: української, португальської, латинської та французької, крім того вчать релігії, математики (рахунків), історії та географії. Решта вчиться на підготовчому курсі. Шкільний рік у Бразилії починається в лютім, а кінчиться 1 листопада. Гімназійна наука триває в Бразилії 6 літ.

Крім учнів бачимо на знимці Монахів-Василіян. В середині сидять: Впр. о. Ігумен Николай Лиско ЧСВВ і Директор-префект Ювенату й рівночасно професор Впр. о. Йосафат Рога ЧСВВ, що вродився вже в Бразилії. А по боках два

молоді василіянські богослови, котрі є професорами Ювенату. Коло Впр. о. Лиска богосл. Йосиф Прийма, а коло Впр. о. Рого богосл. Гавриїл Семчишин. Оба во-

ни уроджені в Бразилії. Тішмося і дякуймо Господу Богу, що для місійної ниви в Бразилії ростуть і підготовляються нові робітники з нашого Чина ОО. Василіян.

Що знала перепелиця

Довкола вже всі поля були вижаті, ще тільки пшеницю Ілька Березуна колосав вітер. Вийшов Ілька з сином на поле і каже:

— Сину, пшениця дозріла. Йди до мого приятеля Семена і до кума Гната, вони мені певно допоможуть жати пшеницю.

В пшениці було гніздо перепелиці. Малі перепелята наливані кажуть:

— Мамо, що будемо робити? Хоче господар пшеницю жати.

— Не журіться, дітоньки. Він хоче жати з приятелями. Побачите, що з того буде.

Другого дня сонічко встало, вітерець повіяв, але жати не вийшов ніхто. Десь коло полудня приходить господар з сином подивитися, чи багато приятелі нажали. Та пшениця стояла невижата.

— Сину — каже господар — мусимо інакше зробити. Підеш і покличеш наших свояків, стрика Петра, вуйка

Мартина і тітку Варвару. Вже вони відразу вижнуть пшеницю.

Знову перелякалися перепелята:

— Мамо, ховаймося, бо завтра женці приходять.

— Не бійтеся, діти, маємо час переноситися, коли мають жати кривні.

Прийшов гарний ранок, тільки жатиб. Знову по полудні вийшов господар на поле до своїх женців. А тут нема нікого. Дуже здивувався і каже до сина:

— Так не буде добре. Поклич, сину, маму, принеси серпи і зараз самі будемо жати!

— О, тепер, діти — сказала сумно перепелиця — йдім на другу ниву шукати місця. Тепер господар не чекає на інших, тільки сам береться до роботи.

А поки вижали всю пшеницю, сонце світило вже на порожнє гніздо перепелиці.

Рахуй тільки на власні сили — ось що знала стара перепелиця.

Найбільше, найвище, найглибше

Найбільшою частиною світа є Азія, бо вона чотири й пів разів більша від Європи і має 45 мільонів квадратних кілометрів.

Найглибшим місцем у морі є глибина недалеко Філіппинських островів. Там море глибоке на 10.000 метрів.

Найглибше занурився в морі учений зоолог Вільям Бібе, бо аж на 1923 метрів пішов під воду.

Найдовша ріка на світі є Міссурі-Міссісіпі в Америці. Вона довга на 6.600 кілометрів. Ніл в Африці має 6.500 кілометрів.

Найвищою горою на світі є Мавнт Еверіст в Азії; має 8.800 метрів.

Найбільшим містом на світі є Лондон: він має 8 мільонів жителів. На другим місці є Ньюйорк.

Найбільше заселеною частиною світа є Азія: Вона має 950 мільонів жителів, а Європа має лише 550 мільонів.

Найвище положеним житлом людей є село Гартак у Тибеті (в Азії) на висоті 4470 метрів.

Найбільший корабель на світі має Англія. Цей корабель тепер на Середземнім Морі. Є це військовий кружляк потонности 46.000 тон, він довгий на 262 м. На кораблі є 10 гармат 38-цм., 12 гармат 14-цм і багато менших. На кораблі є 1341 людей залоги.

Після першого св. Причастія

На отсїм образку бачимо діточок зі села Трибухівці, що приступали дня 31 травня ц. р. до Першого св. Причастія. По

середині дітей місцевий Душпастир Впр. о. Петро Мельничук. Фотографія в Першому св. Причастія це дорога пам'ятка.

Хто винайшов папір

Мало хто знає, що оса є винахідницею паперу. Як відомо, гніздиться вона в норах у землі, але часом робить собі гніздо також на дереві, під дахом будинку і т. п. Намітивши місце на гніздо, оса шукає збутвілого дерева. Сідає на нім і сильними щокми шкробає дерево, поки не натре трачиння. Те трачиння розробляє липкою слиною і робить гульочку з приготованої в той спосіб маси. Спочатку маса не дуже тверда, отже оса додає до неї трошки корінчиків рослин, несе масу до гнізда і аж тоді розтягає її там як платок тонкої сірої бібули. З тієї бібули будує комірки, виглядом зовсім подібні до комірок бжіл у вулику. Ті комірки накриває дахом теж з того грубого паперу, гейби парасолем. Скінчивши

будову, оса складає яечко в кожній комірці, приклеює його до стінки, щоб не випало, а потім нижче будує другу верству комірок і знову накриває їх паперовим дахом.

І ось так будує оса своє гніздо, відколи Господь її сотворив. Ще люди жили дикунами, потім стали розумнішими, згодом почали писати на камінню, на різних табличках, на листках дерева, а оса весь час робила свої гнізда — з паперу. Нарешті люди в 2 ст. по Хр. підглянули осу й почали собі робити папір. Хіба не треба доказувати, якою благодаттю є нині папір. Хтож навчив ту осу робити папір? На те пробували вчені дати різні відповіді, та всі погоджуються в тім, що тут є рука Творця

Казочка про Білу Паню

Мама пішла до праці, а Михасеві лишилася тільки шматок хліба. В коморі стояв горщик зі сметаною. Мама збирала

долівці. Михасько дуже налякався.

— Ой, коби мама не вернулася — подумав собі.

— Ніхто не сваривби тоді на мене, ніхто мені не докорявби...

Посутеніло вже в хаті і на дворі, а мами нема.

Михась налякався.

— Може сповнилося моє грішне бажання, може моя мама справді вже не вернеться? Якийже я був немудрий! Чимже є справедливі докори супроти втрати дорогої неньки?

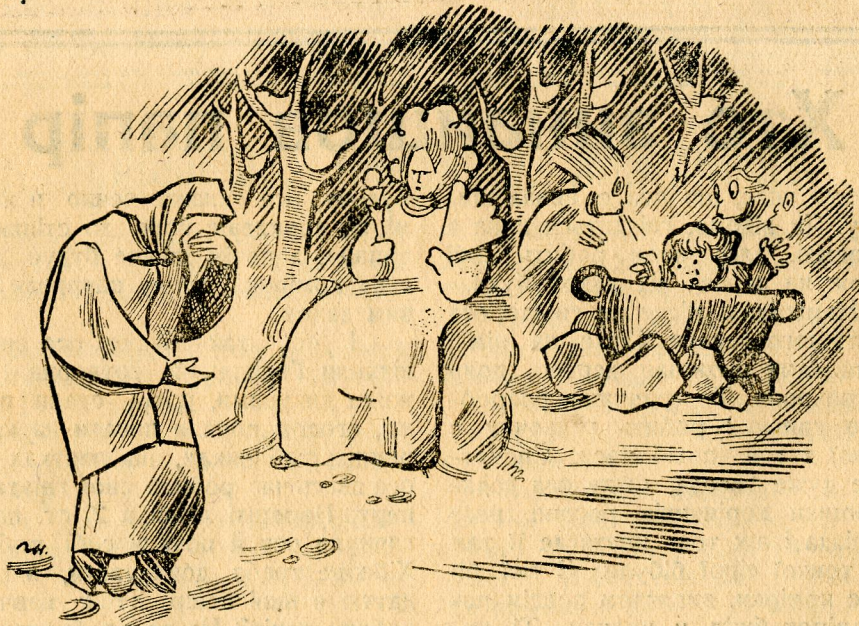
Михась обв'язав ноги ганчірками і побіг шукати маму. Прибіг він до ліса, де царювала Біла Пані. А та Біла Пані була вся зі снігу, а волосся в неї з біленьких хмаринок.

— Зваріть мені цього хлопця — каже Біла Пані до Вітрів — бо дуже їсти хочу!

А в тої пані була така піч, що не пече, тільки холодить. Взяли Вітри бідного Михася і почали його в ледянім казані варити.

сметану, бо хотіла її продати і купити Михасеві чобітки.

Закортіло хлопця. Пішов до комори

і почав здимати горщик з полиці. Горщик вислизнувся йому з рук, упав на землю і розбився, а сметана розлилася по

Мама тимчасом вернулася до дому. Побачила, що нема Михася, вибігла з хати і за слідами зайшла до Білої Пані.

— Віддайте мені мого синочка, — просить мати.

— Втікай, бо тебе зваримо! — сказала Біла Пані.

Мати поклонилася і Вітрам, даремне. Вітри сміялися з неї. Тоді бідна мама

почала плакати. Горячі материнські сльози стопили сніг і стопили Білу Паню. Як побачили Вітри, що сталося з Білою Панею, налякалися і повтікали далеко, залишаючи Михася з його мамою.

Мирослав Петрів.

Скільки в Канаді Індіян

Червоношкірі Індіани це тамашні первісні мешканці Канади й живуть во-

ни в усіх провінціях. Діляться вони на окремі роди. В 1934 році нараховано їх у Канаді 112,500 душ (супроти 108,000 у 1931 р.). Уряд удержує для них 350 шкіл, в котрих учиться 17,500 дітей. (У Злучених Державах є коло 300,000 Індіян).

Тут на образку бачимо, як ціла родина якогось індіанського ватажка їде автом, певно десь до міста. Для паради повбиралися в свою народню ношу, себто в «корони з пер». Та давнішими часами було інакше. Були це сміливі очайдухи, що займалися ловами. З «білими зайдами» з Європи вони воювали без пощади. Кожного схопленого білого вони вбивали, а відтак його «скальпували» — себто стягали йому з голови шкіру разом з волоссям. Ті «скальпи» носили як воєнні трофеї (добичу). Так було ще перед 100 роками. Про ті часи є цікаві оповідання для молоді. Колись Індіян було більше. Та вони вигинули, до чого найбільше причинилася привезена з Європи горівка.

Пісня про гриби

Не тепер, не тепер
На гриби ходити.
В осени, в осени,
Як будуть родити.

Пішов дід на гриби
Баба на підпеньки,
Баба свої посушила,
А в діда сиренькі.

Як ідете на підпеньки,
Кличте нашу Сеньку,
Наша Сенька не сліпенька,
Видить, де підпеньки.

Що то є?

До сонця я подібний
І сонце я люблю.
За сонцем повертаю
Я голову свою.

Стою стрункий, високий
В зеленім платтю я
І золотом прибрана
Головонька моя.

На кожній загороді
Ви виділи мене
І всі ви їли з мене
Насіннячко смачне.

Ровесники

Настя з 6-літнім синком Михасем, як лише вийшла зі шпиталю, де перележала пів року, знайшлася без даху над головою, без одного сотика в кишені. Ще, як жив чоловік, то мешкали в комірнім і заробляли на життя. Але щож, і його зі сотками тисяч інших, змела з лиця землі заверуха світової війни! — І щож вона тепер пічне? Журилася сердега не тим, що тільки клаптики подертих лахів висять на ній і дитині, як радше тим, щоби то зїсти і де переночувати?!

Не вступаючи пігде ні на крок, пішла просто до церкви, де саме відправлялось вечірнє набоженство до Матери Божої. Повні сліз очі земної мами вдивлялися в образ Матінки Небесної, а уста шептали:

»Моя люба, моя солодка Матінко! Ти найліпше знаєш, як мати свою дитину любити, і як її серце крається, коли її дитина в нещастю і недолі. Ти ж сама сего до-свідчила... Зглянься наді мною. Ось я маю дитинку, єдиний скарб мій, бо іншого на світі не маю...«

— Мамо, ви плачете? спитав Михась.

— Вклякни, синку, отут коло мене, зложи ручки і говори за мною: Матінко Небесна, будь така добра і дай, аби ми мали де мешкати і що їсти — проводила мама синові молитву.

З вірою і надією в серці опускала Настя церковні пороги, думаючи: чи ж то лише я одна така нещаслива на світі?!

І Настині сльози порохувала Діва Марія...

Ще того самого дня найшла службу послугачки і прачки у християнськім домі одного доктора. Материнське серце Насті било безмежною вдячністю для Матінки Божої, коли так се вже ось другий рік щоденно будиться до своєї праці, береться до неї з радістю, бо ж дитина її не голодна.

У сутеринах, над ліжком, на яким спала з Михасем, прибила образ Пречистої, а під образом завісила лямпочку з оливою. Ніколи не забувала Настя засвітити тої лямпки в честь Матери Божої.

* * *

Літна, парна неділя. Сема година

вечером. Зі стації вертається до дому доктор. Був на провінції. В помешканню застає тільки Ромка, свого сина, Михасевого ровесника. Ромко сидить при столі і ножицями витинає з карти голову.

— То ти, татку? — питає, не відвертаючи голови.

— Де мама? — питає в свою чергу батько.

— Мамця пішла до кіна — відповів Ромко. — А я маю такий гарний збір комах, татку.

— Покажи!

Ромко показує татові довге, червоне пуделко. Вже з далека чув доктор: бзм... бзм... плач розпуки бідних комах, що драпалися лапками по тектурових стінах пуделка. Піднісши накривку, показав Ромко батькові рій комах: метеликів, хрущів, мух і пильних коників, поприщиплених до дна пуделка. Всі крім двох метилів ще живі і рухаються, му-чаться.

— Дивися, татку, я ще передучора заілав пильного коника, а він ще живе! Дотепер ще не згинув! — дивувався Ромко.

— Хто тебе навчив проколювати комахи?

— Мамуся — відповів Ромко.

— Забери то звідси — сказав гнівно доктор. Сиди знущати над звірятами!...

— Ага, стид! Мамуся прецінь казала сама, що то можна — відповів Ромко і забрав пуделко з комахами.

* * *

Доктор зійшов на долину до сутерин покликати наймичку. Тут уже панував півсумерк. Під образом блимала зелена лямпка. На шнурі натягненім через цілу пральню висіла білизна. Горіюча лямпка відбивалася зеленою плямою на стелі. Звисаюча білизна кидала великі, подовгасті тіні, що дрожали і рухалися як дерева від вітру. Михась, як і його ровесник Ромко, сидів також коло столика і оглядав образок Матери Божої.

— А щож ти сам, Михасю?

— Я сам, прошу пана, бо ненька пішла до церкви на вечірню!

— А щож ти тут сам робиш?

— Дивлюся на образок — аво, який красний.

— А хтож тобі його дав?
— Ненька мої!
— А знаєш ти, що там, на тім образку намальоване?

— Матінка Божа — відповів Михасько і поцілував образок.

Десь у кутику маленького сутеринного віконця забрехала муха, на яку напав павук, аби виссати з неї кров собі на вечеру. Михасько кинувся чимскорше на ратунок. Розмотав муху з павутиння і пустив її ще живою.

— Що ти лапаєш? — спитав доктор.

— Муху! Я відібрав муху павукові, щоб він її не мучив! Ненька мої казали, що то гріх мучити сотворіння...

* * *

Доктор вернувся на гору, сів у своїм кабінеті та попав у глибоку задуму. В його голові миготіли два образки двох ровесників: того хлопчика в сутеринах, Михася, сина бідної наймички і його сина, Ромка. І зажурився доктор дуже. Хто з них на ліпшій дорозі, кого краще виховують, з кого певно будуть люди? А він як думає про це, діти? — **о. Василій П.**

Як множиться дикий мак

Коло жита на межі ріс дикий мак.

— Так собі тут стою — казав — а в голові моїй більше сотні насіння і не знаю я, куди його подіти. Передумав цілий день, що має робити.

А як сонце зайшло, замкнув очі і спав. Снилось йому про насіння, а ранком був такий мудрий, як і день передтим.

Обережно відчинив кілька віконць у своїй голові, аби сонце просто на його насіння світило. Якраз тоді ранній ві-

трець пробігав по межі. І до нього сказав мак так:

— Чи не хотівби ти мені допомогти? Не багато жадаю від тебе. Потряси трошки моє біло, щоб насіння з голови повипадало.

— Добре — сказав вітер. І насіння розлетілося на всі сторони. Біло, що вже й так було сухе, зломалося від вітру. Але мак за те не дбав. Хто про свої діти мудро думав, не має вже чого журитися на світі.

Лакомий Рябко

Десь удалося Рябкові роздобути собі добру кістку з мясом. Він узяв її в зуби і несе додому через річку. Зійшов на кладку і вже був на середині, як ото глянув ненароком у воду і бачить, що якийсь кудлатий та рябий пес держить у зубах

добренну кістку. Рябко пустив свою та до чужої в воду. Що за диво? Нема ні кістки, ні собаки!

А то, бачите, себе він бачив у воді. Рябко почав тоді свою вже кісточку шукати. Та ба! Що в воду впало, те пропало!

ЖНИВА

Роси, роси, дощичку ярину,
Рости, рости, житечко, на лану,

На крилочках, вітрику, полети,
Колосочки золотом обмети!

Як достигне житечко на лану,
Прийдуть люди жатоньки ярину.

Блискавками косоньками заблищать
І серпами срібними забряжчать.

ГОСПОДАРСЬКІ ДІТИ

Біжать діти до брами:

Їде батько з снопами.

Віз котиться поволи

Від воріт до стодоли.

— Тпру, гов, бурі! — Коні стали,

Діти до снопів припали.

Ну носити, ну складати,

Кожне хоче помагати.

Якже їм в хаті сидіти?

Цеж бо господарські діти.

Нові книжки для дітей

Видавництва „Світ Дитини“.

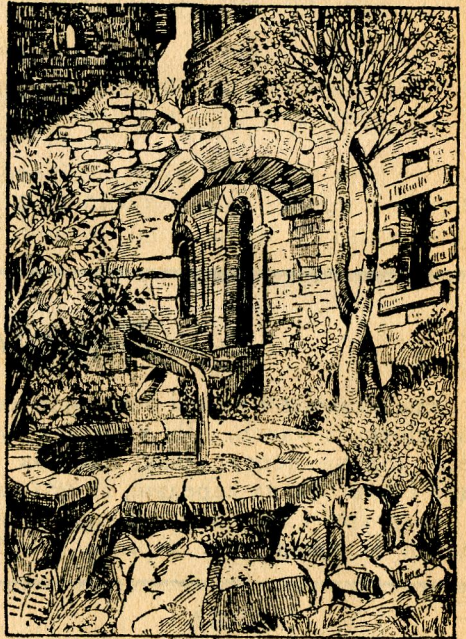
Аж чотири нові книжечки прислало нам Видавництво »Світ Дитини«, що би про них подати вістку нашим молоденьким Читачам »Віночка«. Кожна книжечка про що інше, а кожна і цікава і повчаюча разом. Ось насамперед книжечка зі страшним наголовком **»Жахливі володарі нетрів«**. Це про ті дивні таємничі й разом страшні звірята, що їх звемо вужами й гадинами. Дивні ці сотворіння мають якесь таємниче значіння в людськім життю. Пригадати от хочби з Біблії діавола в виді вужа, що спокусив нашу прамаму Еву до першого гріху на світі. Тай життя і норови тих сотворінь дивні й таємничі. Цікаво розповідає про них та пояснює численними образками автор **Леонід Бачинський** на 72 сторінках. Книжка ця коштує в Видавництві »Світ Дитини« (Львів, ул. Зіморовича 3) — 70 гр. — А другу книжку написав відомий добре нашим Читачам письменник **Микола Погідний**. Є це »Байки для дітей« з гарними образками. Нарікають не раз провідниці Дитячих Садків, що не мають відповідних байочок для читання малим дітям дошкільного віку. Ось якраз книжечка для них та для всякого, що хотів би нашим найменшим щось гарного оповісти чи прочитати. Ця книжечка »Діточої Бібліотеки« має також 72 сторінки і коштує 60 гр. — Таксамо втішаться провідниці Дитячих Садків та всі діти сценкою в одній дії зі співами і танками, що зветься **»В дитячому садку«**. Уложив ту штучку **Теодор Курпіта**. Осіб виступає 13, а річ діється у лісі літом. До пісень додані ноти. Сторінок 16, а ціна 30 гр. — А вкінці для тих, що люблять поспіяти. А котрі діти не люблять, коли оповідати їм щось веселе! Ось книжка п. н. **»Казки-небелиці«** Корнелія Макушинського. Є там казки: про Шевчика Котика, такого збиточного, що метавкою вибив зуби місяцеві, про кравця Ниточку, як він царем став і вкінці казка про королівну Марусю, чорного лебедя і крижану (ледову) гору. Дуже весела ця книжечка коштує 60 грошів.

КОСАРІ

Вийшли на луг косарі,
Щоб косити до зорі.
До обіду покосили,
Острі коси притупили
Потім коси поклепали.
Пополудні грабли сіно
І в валочки клали пильно.
А у вечер холодком
Клали навилки рядком.
Завтра рано треба встати
Та в копиці поскладати.
Як копички поскладаєм,
По козацьки погуляєм.

ДЕ РУСАЛКА?

Давніше нарід вірив, що в ріках і ставах живуть дивні істоти т. зв. русалки. Ось тут на образку нарисована така русалка. — Але де? — питаєте. Є мури я-

когось дому, є дерево і вода, що стікає з керниці в камінний збірник. Тай русалка є, тільки треба добре пошукати, бо цей образок то »скриванка«, що дещо перед нами скриває.

**ДІТИ, СПИТАЙТЕ РОДИЧІВ, ЧИ ВЖЕ
ВИСЛАЛИ ПЕРЕДПЛАТУ НА „ПРАВДУ“**